



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
61/19. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2019. május 14.

A C-55/18. sz. ügyben hozott ítélet
Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) kontra Deutsche
Bank SAE

A tagállamoknak kötelezniük kell a munkáltatókat a napi munkaidő tartamának mérését lehetővé tevő rendszer bevezetésére

A spanyol Federación de Comisiones Obreras (CCOO) szakszervezet az Audiencia Nacionalhoz (kiemelt ügyek országos bírósága, Spanyolország) fordult annak érdekében, hogy a bíróság állapítsa meg: a Deutsche Bank SAE-nek kötelezettsége áll fenn a személyzetének tagjai által teljesített napi munkaidőt nyilvántartó rendszer létrehozására. A szakszervezet úgy véli, hogy ez a rendszer lehetővé tenné az előírt munkaidő tiszteletben tartásának és a havi szinten teljesített túlórákra vonatkozó információk szakszervezeti képviselők részére való közzétételére irányuló, a nemzeti jogszabályok által előírt kötelezettség teljesítésének az ellenőrzését. A CCOO szerint egy ilyen nyilvántartási rendszer létrehozásának kötelezettsége nemcsak a nemzeti jogszabályokból, hanem az Európai Unió Alapjogi Chartájából (a továbbiakban: Charta) és a munkaidőről szóló irányelvből¹ is következik. A Deutsche Bank azt állítja, hogy a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a spanyol jog nem ír elő ilyen, általánosan alkalmazandó kötelezettséget. Ezen ítélkezési gyakorlatból az tűnik ki ugyanis, hogy a spanyol jog, ezzel ellenkező megállapodás hiányában, kizárólag a munkavállalók által teljesített túlórák nyilvántartását és az így teljesített túlórák számának a munkavállalóknak, valamint képviselőiknek minden hónap végén történő közzétételét írja elő.

Az Audiencia Nacional kételyeket táplált a tekintetben, hogy a spanyol törvény Tribunal Supremo által adott értelmezése összhangban van-e az uniós joggal, és e tárgyban kérdéseket terjesztett a Bíróság elé. A kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróságnak nyújtott információk szerint a Spanyolországban teljesített túlmunka 53,7%-át nem vezetik nyilvántartásba. Egyébiránt a spanyol munka- és szociális ügyek minisztériuma úgy ítéli meg, hogy annak meghatározásához, hogy túlmunkát teljesítettek-e, pontosan ismerni kell a teljesített rendes munkaórák számát. Az Audiencia Nacional kiemeli, hogy a spanyol jognak a Tribunal Supremo által adott értelmezése a gyakorlatban egyrészt megfosztja a munkavállalók egy részét egy alapvető bizonyítási eszköztől, amellyel alátámaszthatnák, hogy munkaidejük meghaladta a maximális munkaidőt, másrészt megfosztja képviselőiket az e tárgyban alkalmazandó szabályok tiszteletben tartásának vizsgálatához szükséges eszköztől. Következésképpen a spanyol jog nem képes biztosítani a munkaidőről szóló irányelvben előírt kötelezettségek, valamint a munkavállalók munkahelyi biztonságáról és egészségvédelméről szóló irányelvből² eredő kötelezettségek tényleges tiszteletben tartását.

A mai napon kihirdetett ítéletében a **Bíróság kimondja, hogy ezen, a Charta fényében értelmezett irányelvekkel ellentétes egy olyan szabályozás, amely, annak a nemzeti ítélkezési gyakorlatbeli értelmezése szerint, nem ír elő a munkáltatók számára arra vonatkozó kötelezettséget, hogy hozzanak létre az egyes munkavállalók által teljesített napi munkaidő tartamának mérését lehetővé tevő rendszert.**

¹ A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 299., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 381. o.).

² A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 183., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 349. o.).

A Bíróság mindenekelőtt kiemeli a valamennyi munkavállalót megillető, a maximális munkaidő korlátozásához és a napi, valamint heti pihenőidőhöz való, a Chartában rögzített alapvető jog fontosságát, amelynek tartalmát a munkaidőről szóló irányelv pontosítja. A tagállamoknak garantálniuk kell, hogy munkavállalók ténylegesen részesüljenek a rájuk ruházott jogokban, anélkül, hogy az irányelv végrehajtásának biztosítása érdekében megválasztott konkrét részletes szabályok megfoszthatnák e jogokat lényegüktől. A Bíróság e tekintetben emlékeztet arra, hogy a munkavállalót a munkaviszonyban a gyengébb félnek kell tekinteni, miáltal meg kell akadályozni, hogy a munkáltató korlátozhassa a jogait.

A Bíróság megállapítja, hogy az egyes munkavállalók napi munkaideje tartamának mérését lehetővé tevő rendszer hiányában nem lehet objektív és megbízható módon meghatározni sem a teljesített órák számát és azok időbeni eloszlását, sem a túlórák számát, ami különlegesen nehézé, ha ugyan a gyakorlatban nem lehetetlenné teszi a munkavállalók számára jogaik érvényesítését.

A napi és heti munkaóra számának objektív és megbízható meghatározása ugyanis alapvető fontosságú egyrészt annak megállapításához, hogy a maximális heti munkaidőt, amely a túlórákat is magában foglalja, valamint a minimális napi és heti pihenőidőket tiszteletben tartották-e. A Bíróság úgy véli tehát, hogy egy olyan nemzeti szabályozás, amely nem ír elő kötelezettséget olyan eszköz alkalmazására, amely lehetővé teszi ezek meghatározását, nem garantálja a Charta és a munkaidőről szóló irányelv által biztosított jogok hatékony érvényesülését, mivel megfosztja mind a munkáltatókat, mind a munkavállalókat attól a lehetőségtől, hogy megbizonyosodjanak afelől, hogy jogaikat tiszteletben tartják-e. Egy ilyen szabályozás ekként veszélyeztetheti az irányelv célját, amely nem más, mint a munkavállalók biztonsága és egészsége magasabb szintű védelmének a biztosítása, függetlenül attól, hogy milyen maximális heti munkaidőt ír elő a nemzeti jog. Ezzel szemben egy olyan rendszer, amely lehetővé teszi a munkaidő nyilvántartását, különösen hatékony eszközt kínál a munkavállalók számára, hogy könnyedén objektív és megbízható adatokhoz jussanak a teljesített munka tényleges tartama tekintetében, ami megkönnyíti egyrészt az említett munkavállalók számára annak bizonyítását, hogy megsértették jogaikat, másrészt az illetékes nemzeti hatóságok és bíróságok számára e jogok tényleges tiszteletben tartásának felügyeletét.

Következésképpen **a munkaidőről szóló irányelv és a Charta által előírt jogok hatékony érvényesülésének biztosítása céljából a tagállamoknak kötelezniük kell a munkáltatókat olyan objektív, megbízható és hozzáférhető rendszer bevezetésére, amely lehetővé teszi az egyes munkavállalók által teljesített napi munkaidő tartamának mérését.** A tagállamok feladata, hogy e rendszer bevezetésének részletes szabályait, különösen e rendszer formáját meghatározzák, adott esetben figyelembe véve az egyes érintett tevékenységi ágazatok jellemzőit vagy akár különleges sajátosságait, például bizonyos vállalkozások méretét.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” □ ☎ (+32) 2 2964106